

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ III Всеукраїнської науково-методичної конференції

(Шостка, 19 квітня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ

Д.Р. Гайдук, О.І. Шундрик

Шосткинський молодіжний центр соціального партнерства і творчості

ШНВК: спеціалізована школа I-II ступенів-ліцей

gaidykdaryna@shostka-licey.com

Останніми роками Україна чітко почала себе позиціонувати як держава, що прагне стати невід'ємною складовою спільної європейської сім'ї народів. Українська влада чітко визначила пріоритети в цьому напрямку серед яких – децентралізація влади, передача фінансових ресурсів органам місцевого самоврядування та зміцнення матеріально-фінансової бази їх діяльності, задоволення потреб та інтересів громадян у всіх сферах життєдіяльності на відповідних територіях, надання високоякісних та доступних публічних послуг населенню, узгодження інтересів держави і територіальних громад. Але, щоб реалізувати цей курс необхідно провести в себе дуже важливі реформи. Реформування місцевого самоврядування та посилення демократії на місцях відбувається на наших очах і саме тому тема дослідження є актуальною.

Об'єктом дослідження в даній роботі були суспільні відносини в сфері організації публічної влади в Україні.

Предметом дослідження були питання реформування системи та повноважень місцевого самоврядування в Україні в світлі європейського досвіду та відповідності з Європейською хартією місцевого самоврядування.

Мета роботи полягала в тому, щоб на основі системного аналізу правових документів, наукової та науково-популярної літератури, практики правозастосування розглянути та узагальнити теоретичні основи, світовий досвід та українські реалії здійснення процесу реформування системи місцевого самоврядування та децентралізації влади.

В рамках даної роботи вперше було зроблено комплексний аналіз стану реформи децентралізації влади в Україні та її відповідність європейським стандартам.

Інформаційно-теоретичну основу дослідження склали чинні законодавчі акти з питань децентралізації влади в Україні, роботи вітчизняних і зарубіжних науковців, аналітичні статті у періодичній пресі, публікації експертів та спеціалістів в мережі Інтернет.

На основі документальних джерел з'ясовано сутність децентралізації влади в демократичному суспільстві та її можливі види; розглянуто основні положення Європейської хартії місцевого самоврядування як еталону для реформування цієї сфери в Україні[1]; визначаються наслідки для України з досвіду децентралізації влади та реформування системи місцевого самоврядування в країнах ЄС. Досвід зарубіжних країн, які пройшли шлях децентралізації дозволяє визначити її позитивні наслідки. Це, насамперед, можливість формування громад, які мають достатні ресурси для забезпечення свого функціонування, підвищення життєвого рівня населення, надання якісних послуг жителям громади. На нашу думку, на сьогоднішній день у світі не існує жодної універсальної моделі чи методології, яку б можна в повному обсязі і без змін застосувати в Україні.

У роботі було проаналізовано стан сформованості законодавчої бази в Україні щодо децентралізації влади. 1 квітня 2014 р. Розпорядженням Кабінету Міністрів України було затверджено чергову Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Її метою стало визначення напрямів, механізмів і строків формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки

повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності, узгодження інтересів держави та територіальних громад [4].

Ефективна реформа місцевого самоврядування неможлива без змін всіх сторін життя держави і суспільства. Відповіддю на ці суспільні виклики стало схвалення 12 січня 2015 р. Президентом України Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», метою якої є впровадження в нашій державі європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції світу. Цією Стратегією до 2020 р. в Україні планується провести 62 реформи, першочерговими серед них є децентралізація та пов'язана з нею реформа державного управління, зміни адміністративно-територіального устрою України, реформа системи охорони здоров'я та податкова реформа [2]. Спрогнозовано подальший хід змін цієї сфери в нашій державі; визначено позитивні сторони та виявлено проблеми проведення першого етапу реформи місцевого самоврядування в нашій державі.

На основі проведених досліджень у світлі європейського та українського досвіду було проаналізовано результати перших етапів реформи децентралізації в Сумській області загалом та Шосткинщині зокрема. На сьогоднішній день за даними Міністерства регіонального розвитку на Сумщині налічується 29 ОТГ[5]. За цим показником область займає 11-те місце в Україні. Проте, чинний Перспективний план формування територій громад Сумської області передбачає створення аж 55 ОТГ. Отже, на даний час план виконано на 53%. З'ясовуються досягнення та проблеми в цій сфері на прикладі однієї з перших громад краю. [3]

У висновках аналізуються підсумки дослідження проблеми децентралізації влади в Україні в контексті її євроінтеграції. Метою реформи місцевого самоврядування є, передусім, забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшими ресурсами та про мобілізацію їхніх внутрішніх резервів.

Отже, реформа дасть поштовх до повноцінного розвитку громад – а ми всі є членами територіальних громад. Реформа торкнеться кожного і кожної в Україні. Децентралізація призведе не лише до змін системи влади в країні. Зміни стосуються всіх аспектів нашого повсякденного життя.

Список літературних джерел

1. Європейська хартія місцевого самоврядування: м. Страсбург, 15 жовтня 1985 р.: ратифіковано Законом України № 452 від 15.07.1997 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon3.rada.gov.ua>.
2. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.
3. Грива В. Как живется в объединенной общине / Василь Грива // Полісся. – 2017. – 2 листоп. (№44). – С. 4.
4. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2014 р. № 333-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
5. Об'єднані територіальні громади Сумщини // Полісся. – 2017. – 17 серп. (№36). – С. 2 – 3.